

6. Andere bedrijven

Middenstanders en andersoortige bedrijven hebben zich ook buiten het centrum gevestigd.

Zo moet in het Voorste Compas, dus vlakbij de huidige Foxol en in de tijd voor 1900 Bats Schoemakers een boerderij met café met logement gehad hebben. In de Maatschappij is Georg Schulte, Bakkers-Geert genoemd, behalve boer ook kruidenier. De familie de Groot (Lude, Mans en Aleida) houden aan het begin van de Maatschappij een ‘stille knippe’ naast hun winkel en boerderij.

Aan de Limietweg-noord wordt bij Albert Heine brood verkocht. Ook Heller-Bernd drijft een winkel en moet naar zeggen ‘veel handel gedreven hebben met Duitsers’. Aan de Limietweg-zuid heeft Hendrik Linnemann, bijnaam Sievert-Hendrik een klein winkeltje. Aan de Barrièreweg is Teun de Jonge kruidenier.

De voorloper van de Viertorenbrug heet de Bolwijnbrug, genoemd naar de Végé-winkelier H. Bolwijn. Links ernaast woont voor de Tweede Wereldoorlog Harm Middel, tijdens de oorlog heet het Café Bergman. In 1952, bij de verbreding van het Oosterdiep wordt deze brug vervangen door de huidige Viertorenbrug (bron; familie D. Schulte-Goosevoort).

EXTRA AANBIEDING !

1 pot Californische Abrikozen
winkelwaarde f 1,—

GEHEEL GRATIS

bij aankoop van 1 fl. Mulder Likeur
van zuiver gedistilleerd.

Profiteer van
deze tijdelijke aanbieding !

H. Bolwijn, Kruidenier
Oosterdiep, Emmer-Compascuum

(Verlengde) Oosterdiep oostzijde

Aan het Oosterdiep bij de Bolwijnbrug, de latere de Viertorenbrug, hebben zich enkele bedrijven gevestigd, zoals Végé-kruidenier H. Bolwijn en café Bergman. Harm Middeljans is de opvolger van Bolwijn. De Végé hanteert de spreuk “Ik voel me zo tevree, ik ben klant bij Végé”. Aan de andere kant van de Tweede Groenedijk staat het brugwachterhuis, bewoond door brugwachter de Jong en later door Thomas Not. Er is ook een levensmiddelen-winkeltje bij.

J. BOS

UW KRUIDENIER.

Wij bedienen U op Uw wenken !

WILBERS' klanten
tevreden klanten !

Ook voor U is

M. Wilbers

het adres voor Kruidenierswaren
en aanverwante artikelen.

Wolter Middel runt een winkel bij de Douwe Pruisluis, evenals de bewoner van de sluiswachterwoning aan de westzijde kant. Bij de Springersbrug is het 'winkeltje van Bos', een kruidenier en door kinderen veel bezocht voor snoepgoed. Verder naar het zuiden is Marten Wilbers de kruidenier, hier hangen de reclameborden tot ver in de jaren '80 aan de voor- en zijgevel.

Of Stiene Kiers handel bedrijf is niet helemaal duidelijk. Wel heeft ze haar voor- en zijgevel behangen met geëmailleerde reclameborden.

Reclameborden aan het huis van Stiene Kiers (bron; eigen archief).

Foto uit ongeveer 1930. Het eerste huis is van de familie Heine, dan Hendriks, dan Stiene Kiers en dan Hinnek Hölscher (bron; mw Kocks-Heine).

Heden is ons bedrijf gevestigd
Verl. Oosterdiep O.z. 61.

**Wij bouwen
tegen scherpe
prijzen**

en onder
volle garantie

J. H. LINNEMAN
Aannemer en Bouwmaterialen
Barger-Compascuum

De familie Heine heeft op nummer 59 een kruidenierswinkel. Buurman Lucas (Lux) Lubbers is al rond 1920 aannemer te Bargercompascuum. Hij wordt opgevolgd door zoon Bernard, die de eerste jaren samenwerkt met Herman Linnemann. Deze is in zijn woonhuis aan de Limietweg begonnen als aspirant-aannemer. Rond 1952 neemt Linnemann de werkzaamheden over en vestigt zich aan het Verlengde Oosterdiep in het pand van Lubbers. Hij heeft in de jaren '50, '60 en '70 heel wat Bargercompascumer jongens aan het werk. De zoon van Linnemann, eveneens Herman zet het bouwbedrijf voort. Het stopt in ongeveer 1990.

De hervormde school verhuist in 1970 naar 'de Hille' in de kom van het dorp om als school en kerk door te gaan. Het pand wordt overgenomen door Tjibbe Tuik, die er zijn landbouwmechanisatiebedrijf begint. Later overgenomen door garagehouder Piet Reurink. Sinds 20 jaar is in dit pand garage ABS CarXpert van eigenaar Johan Ab gevestigd.

Na het sluiten van de Nederlands hervormde kerk is het een tijd in eigendom geweest bij Tjibbe Tuik daarna is het een lingeriefabriek. Nu is het een woonhuis en bergt het de plantenzaak van Christiaan Hartmann. In de pastorie van de kerk woont rond 1970 Tieben, die er ook een schilderswinkel heeft.

Wij produceren alleen
prima kwaliteiten TURF.

R. HARTMAN
Vervener, Verl. Oosterdiep

Op nummer 89 zitten de gebroeders Hettinga, koperslagers, loodgieter, sanitair, kachels en rijwielhandel. Voor de oorlog is deze familie vanuit Friesland hier neergestreken en rond 1950 verhuisd naar Klazienaveen. Hierna maakt Joldersma een tijdlang gebruik van het pand, afgewisseld door Roef Hake. In 1961 komt slager van Os in het pand en later voor lange tijd zijn collega Coenraad (Koene) Velema. Joldersma betreft zijn nieuwe pand in het centrum, Roef Hake enkele jaren later. Van Os wordt slager te Zwartemeer. Tientallen jaren later verhuist de slagerij van Velema naar het centrum.

Een ploeg van aannemer Jan Feringa poseert bij een bouw. Helemaal links is Bernard Feringa en de vierde van rechts, de man die op het stuur van de fiets leunt, is Jan Feringa (bron; familie Feringa).

Ten zuiden van het centrum, op nummer 120 in de buurt van Meester Engelbertink heeft Roef Hartmann een vervenersbedrijf, hij levert turf.

Aan de Verlengde Oosterdiep oz 130 vestigt Jan Feringa in de eind jaren '30 zich als aannemer. Tot dan toe is hij meesterknecht bij Lux Lubbers en heeft ook in 1947 meegebouwd aan de bouw van de huizen aan de St. Josefstraat.

Als ondernemer heeft hij heel wat particuliere huizen gebouwd, evenals in de begin jaren '50 een aantal veenkoloniale boerderijen. Daarnaast doet hij grote bouwprojecten voor de gemeente, die veel nieuwe woningwoningen in de gemeente laat bouwen. Na het overlijden van Jan in 1957 zet zoon Herman het bedrijf een tijd voort. Kort erna stopt hij. Een deel van de

Aannemersbedrijf

J. FERINGA

Barger-Compascuum

*

Uw adres voor alle voorkomende
Timmerwerken.

Het Verlengde Oosterdiep oz in zuidelijke richting. Het eerste huis rechts doet dienst als stel- en wagenmakerij. Op de Captain Mobylette zit buurtgenoot de heer E. Matenaar (bron; Jan Dijck).

café Jan Gustin. Het heet in de volksmond ‘café Halfweg’, omdat het halverwege de weg naar Zwartemeer is. Ook is er een zaal voor partijen bij. Bijna in Zwartemeer drijft J.H. Langes zijn vervoersbedrijf.

werkzaamheden wordt voortgezet door aannemer Johan Hake uit Klazienaveen, die oorspronkelijk van de Limietweg kwam.

Vanaf 1967 bedient Ham Hartmann met Truus Conen vanuit dit huis de benzinepomp, in de jaren '70 voortgezet door Jo en Thea Hartmann. Later wordt dit overgenomen door Gerard en Anneke Hartmann, die er ook een taxibedrijf runnen.

Op de plaats waar de families Jan Dijck en Ruud Luik nu wonen, is tot eind jaren '50 een stelmaker en wagenmaker Kröger- Bruins gevestigd. Volgens ooggetuigen is er een heuse houtzagerij bij, “Hele bomen werden hier tot planken verzaagd”. Bruins zet zijn houthandel aan het Van Echtenskanaal in Klazienaveen voort.

Bij de brug van Heine, het is nu een dam, was

**Al zijn de wegen goed of slecht...
LANGES brengt het wel terecht!**

Voor al Uw vervoer naar

J. H. Langes

Verlengde Oosterdiep O.z. 179

In de Torenstraat op nummer 2 woont Geert Hartmann, hij handelt in petroleum. Aan het Verlengde Oosterdiep wz koopt Hinnek Alers in 1954 het huis van Karssing en begint er zijn melkhandel. Twee huizen verderop is sinds 1979 en tot de dag van vandaag Tonnie Drent, garage en autohandelaar.

In de Pastoor de Klaverstraat handelt Veldman in gereedschappen, hij bezoekt ook markten.

**EEN NIEUWE WEG....
EEN NIEUWE KOERS!**

Wij leveren zowel oud als nieuw.

Petroleum Gascomforen

Verder alle soorten
ruwolie-producten.

G. H. Hartman

Torenstraat 2.

Autobedrijf
Al bijna 30 jaar

T. Drent (0591) 34 93 12
Barger-Compascuum

Aanbieding:

APK	€ 20,00
Diesel	€ 38,00
4 Gastest.	€ 6,50

All in, dus inclusief BTW en Afmelding kosten.

Reparatie + Codes uitlezen + Uitlijnen

Alle merken auto's
Kleine beurt € 24,00
excl. Olie en BTW

Diverse AUTOBANDEN met
LEVENSLANGE GARANTIE.
Ook op winterbanden.
Incl. montage en balanceren

Postweg

Naast de Collink staat het Witgele kruisgebouw, dat in 1967 nieuw gebouwd is. VVoorin woont de wijkzuster. Huisarts Henk Heijne heeft er enige jaren spreekuur, evenals fysiotherapeut Ebbinge uit Emmercompascuum. Het 'buro' wordt er gehouden, pas geboren baby's krijgen hier hun eerste prikken. Geertje Hidding geeft er zwangerschapsgymnastiek. Tegenover heeft Gradus Specken in de jaren '60 een schoenenwinkel.

Jan Bernsen stalt aan de Postweg 98 zijn rijdende groente- en fruitwinkel.

Herman Kuhl heeft een brood- en ventroute. In latere jaren is hij eigenaar van de fietsenhandel 'Gro Bikes', inmiddels verplaatst van de Postweg naar het industrieterrein van Klazienaveen. Ook Willem Oldenhuis, Postweg 76, bedient zijn klanten met zijn rijdende winkel.

In het pand op nummer 84 huist in de eind jaren '70 de broodwinkel van Theo Suelmann. In vroegere jaren worden hier de mannen geknipt en geschoren door kapper Jeuring. Hij heette de 'mannenkapper van 't Compas'.

Het huis ernaast is van Joop Borgmann, die evenals H.H. (Minne) Wehkamp verderop een verveners- en transportbedrijf heeft. Ook zij leveren in de jaren rond en tijdens de oorlog turf voor de kachel.

ZOWEL

IN HET GROOT
ALS IN HET KLEIN
KUNT U BIJ
ONS TERECHT!

★

*Bestelt vroegtijdig al uw
benodigde Turf bij*

J.J. BORGMANN POSTWEG